

Uusi tapa, vanhat seinät

Muutosharjoituksia
helsinkiläisissä seurakunnissa

Kaisa Raittila 2019

Millaista muutosta haimme

1. Voimien keskittämistä siihen, mitä tässä kaupungissa juuri nyt eniten tarvitaan.
2. Syvempää ja laajempaa vaikuttavuutta.
3. Konkreettisia ja mitattavia tavoitteita.
3. Yllättävää yhteistyötä ja jaettua omistajuutta.
4. Kokeilemista tarkan suunnittelun sijaan.

Kuka muutosta teki

- Muutosta johti yhteinen kirkkovaltuusto.
- Konkreettisia muutosehdotuksia työstivät luottamushenkilöistä, kirkkoherroista, seurakuntien ja yhtymän työntekijöistä ja yhtymän johtajistosta kootut työryhmät.
- Kokeiluista vastasivat yksittäiset seurakunnat tai yhtymä luottamuselinten päätöksellä.

Paperilla se näytti tältä

- Toimintaa ohjaa helsinkiläisen tarve.
- Etsitään hädänalaisimmat. Mennään sinne, minne muut eivät mene.
- Ollaan enemmän yhdessä.
- Reagoidaan rohkeasti ja ripeästi.
- Varustetaan työntekijät uuteen työtapaan.
- Käytetään tiloja monipuolisesti.

Miten muutosta tehtiin

- Reformaattorit eli muutosagentit
- Huoneentaulukortti, videot, tietoiskut
- Kokeelliset rekrytoinnit
- Yhteistyö (kaupunki, järjestöt, rovastikunnat)
- Avartuvat työnkuvat
- Valottumiskoulutus (Gable, Yhteisönrakentajat)
- Palvelumuotoilu
- Uusi toiminta- ja taloussuunnitelma

Mikä muutosta hidasti

- Kirkolliset työalat etujärjestöineen
- Liiallinen ammatillisuuden tai viran korostaminen
- Löysä johtajuus
- Huonot alaistaidot
- Seurakuntien itsenäisyys
- Työntekijöiden asenteet
- Seurakuntalaisten laitostuneisuus.

Missä epäonnistuttiin

1. Viestinnässä

Muutosviesti ei ollut yhtenäinen. Ajattelu kirkastui pitkin matkaa. Ääneen ajattelu osoittautui mahdottomaksi.

2. Kokonaisvaltaisuudessa

Yritettiin liikkeelle koko virtaa purojen sijaan.

3. Päällikkötason sitouttamisessa. Vastuun muutoksesta täytyy kulkea portaita pitkin.

Onnistuneita suunnanmuutoksia

- Seurakuntien työntekijät ja seurakuntalaiset vakavasti sairaan, kuolevan, parisuhdekriisiin ajautuneen, yksinäisen ja nälkäisen rinnalla.
- Perheiden iltaruoka ja kotiapu.
- Hävikkiruokaravintola ja syrjäytetyt nuoret.
- Hautausmaapappi, ostaripappi.
- Kevyempi kokouskulttuuri.
- Varustamo. RaRi.

Uusi toiminta- ja taloussuunnitelma

Kirjaa tavoitteita, älä työmenetelmiä.

Määritä tavoite, jonka toteutumista voi arvioida.

Arvioi toimintatavan vaikuttavuus.

Mikä alueellamme on vuoden päästä toisin?

Mitä muutos edellyttää? Keitä tarvitaan mukaan tavoitteen toteuttajiksi? Mistä saadaan muutoksen vaatima raha?

Mitä tarvitaan vielä

- Muutoksen vakiinnuttamista.
- Pienistä onnistumisista palkitsemista.
- Uusia onnistumisia.

- Yksittäisiä innostujia ja uusia kokeiluja.
- Projektihenkeä. Kykyä lopettaa.
- Tulevaisuushuone ja tulevaisuustyöskentelyjä.

- Tyhjää tilaa, taukoja, kuuntelemista.

Jonakin päivänä

- Seurakunta on turvaverkko ja yhteisö, jonka jäsenet tarttuvat notkeasti vääryyteen, seisovat kriisiin ajautuneiden, sairaiden ja syrjäytettyjen rinnalla ja rakentavat hyvää elämää erityisesti sinne, missä siitä on huutavin pula.
- Tämän se tekee seurakuntalaisten ja erityisten vastuunkantajien monipuolisella osaamisella niin intohimoisesti, että väsyä ja tarvitsee voimakseen yhteistä ateriaa ja rukousta.

Organisaatio ei muutu,
ellei sen tapa toimia muutu.

Suunnittelu ei muuta mitään.
Tekeminen muuttaa.

Keep eyes on, hands off.